

Gjøvik, 8. november 2022

Høringssvar – forslag til ny lov om omsetning av bøker (bokloven) utarbeidet av Innlandet fylkesbibliotek.

Bakgrunn

Kultur- og likestillingsdepartementet har sendt ut forslag til ny boklov på høring.

Lovens formål er å legge til rette for bredde, mangfold og kvalitet i norsk litteratur og å sikre god tilgjengelighet til litteratur for alle i Norge. Loven skal også ivareta forfatter- og leserinteresser og legge til rette for et mangfold av aktører, bidra til å fremme kultur- og kunnskapsformidling og å styrke skriftkulturen på bokmål, nynorsk og de samiske språkene (Bokloven, §1).

Ny boklov vil lovfeste allerede eksisterende samarbeid i litteraturbransjen. Det foreslås ytterligere tiltak for å sikre produksjonen av norsk og samisk litteratur.

Dette høringssvaret er utarbeidet av Innlandet fylkesbibliotek. Innlandet fylkesbibliotek administrerer konsortiet for e-medier i Innlandet, der alle folkebibliotek og skolebibliotek i videregående skoler deltar. Under pandemien så vi tydelig de økte behovene for å kunne tilby digitalt innhold av god kvalitet og tilgjengelighet for innbyggerne.

Høringssvaret er konsentrert rundt vilkårene for bibliotekfeltet, og hvordan ny boklov vil påvirke drift og utvikling av bibliotek for å kunne gi innbyggerne gode tjenester innenfor rammen av lovpålagte oppgaver. Bibliotekene er et viktig ledd for å sikre at alle har fri tilgang til litteratur og kunnskap uavhengig av sosioøkonomisk status eller kulturell bakgrunn.

Innlandet fylkesbibliotek støtter forslaget til ny boklov. Høringssvaret er utdypet under.

Lydbøker

Tilgangen til lydbøker har vært en stor utfordring for bibliotekene etter at strømmetjenestene overtok markedet. Høringsnotatet til bokloven fremhever bibliotekene som en viktig del av bokøkonomien, og understreker bibliotekenes rolle som formidler av mangfold og bredde i norsk litteratur. Dette er felt som også fremheves i bibliotekenes egen

formålsparagraf i *Lov om folkebibliotek*, der det står at det enkelte bibliotek skal legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet i sine tilbud.

Bokloven vil være en viktig pilar i det videre arbeidet med å oppfylle bibliotekenes formålsparagraf, og spesielt aktuelt for bibliotekene er forlagenes plikt til å tilby og levere digitale lydbøker.

Plikt til å skaffe og levere papirbøker og e-bøker

Vi støtter departementets forslag om at leveringsplikten også skal gjelde for eksemplarsalg av e-bøker. Departementet anser e-bøker som fullverdige bøker og ser ingen grunn til å forskjellsbehandle e-bøker og fysiske bøker når det gjelder plikten til å levere bøker. Modeller for innkjøp og utlån av e-bøker og e-lydbøker for bibliotekene må være innenfor rammene av god tilgjengelighet og økonomisk forsvarlig drift.

Innlandet fylkesbibliotek støtter departementets forslag om leveringsplikten for lydbøker (§7) og at den også skal gjelde for levering av lydbøker til folkebibliotek.

Konklusjon

Det er positivt at lovforslaget fremhever bibliotekenes viktige rolle som litteraturformidler, som bidragsyter til kvalitet og mangfold, og som økonomisk viktig part i det litterære kretsløpet. Innlandet fylkesbibliotek understreker at fullverdig demokratisk deltakelse fordrer lik tilgang for alle til kunnskap og litteratur, også gjennom god tilgang til e-bøker og e-lydbøker.

For Innlandet fylkesbibliotek,
Tone Nyseter
fylkesbiblioteksjef